Europeiska unionens råd

Bryssel den 19 november 2026
(OR. en)

15402/26

EDUC 438
DIGIT 290
JEUN 242
SOC 715
EMPL 416
TELECOM 530

LÄGESRAPPORT

från:	Rådets generalsekretariat
till:	Delegationerna
Ärende:	Rådets slutsatser om färdigheter och kompetenser för att hantera artificiell intelligens (AI)

För delegationerna bifogas ovannämnda slutsatser, som godkändes av rådet (utbildning, ungdom, kultur och idrott) vid mötet den 19 november 2026.

BILAGA

Rådets slutsatser om färdigheter och kompetenser för att hantera artificiell intelligens (AI)

EUROPEISKA UNIONENS RÅD

ERINRAR OM den politiska bakgrunden till det europeiska utbildningsområdet och dess fullständiga förverkligande samt om de texter som antagits inom unionen om digital utbildning, digitala färdigheter och kompetenser samt artificiell intelligens,

ERKÄNNER att

1. den snabba och föränderliga utvecklingen inom AI och AI-teknik påverkar och blir en del av medborgarnas vardag,

2. AI och AI-teknik har potential att medföra många fördelar och förändra de sätt på vilka kunskap görs tillgänglig och representeras och hur vi lär oss och undervisar på alla nivåer och inom alla typer av utbildning,

3. det finns ett ökat tryck på att ta itu med den snabba utvecklingen av digital kapacitet och AI-kapacitet genom att säkerställa att alla medborgare har de färdigheter och kompetenser som krävs för att förstå, använda och på ett kritiskt och ansvarsfullt sätt engagera sig i AI och AI-teknik, på ett åldersanpassat sätt,

4. AI och AI-teknik även innebär många utmaningar för utbildningsväsendet, och att det är särskilt viktigt att se till att läranderesultaten förblir meningsfulla, att den akademiska integriteten upprätthålls, att grundläggande mänskliga kognitiva processer skyddas samt att insatser görs för att stärka den digitala suveräniteten,

5. ytterligare utmaningar inbegriper behovet av att säkerställa att AI, när den används, används etiskt, ansvarsfullt, transparent, hållbart och på ett inkluderande och människocentrerat sätt, så att full respekt för de grundläggande rättigheterna samt begränsning av skadliga snedvridningar säkerställs, och av att förbättra lärandeprocessen, där allt detta kräver fortsatt utvärdering,

6. AI och AI-teknik omformar många yrken och karriärer och också har lett till nya, framväxande och föränderliga sektorer som kräver kvalificerad och specialiserad arbetskraft,

7. detta i hela unionen har lett till diskussioner om läroplaner, utbildningsprogram och undervisnings- och bedömningsmetoder, inbegripet nya möjligheter till pedagogisk innovation och individanpassning av lärandet,

ANSER ATT FÄRDIGHETER OCH KOMPETENSER FÖR AI

8. till sin natur är olika och fortsätter att växa, utvecklas och definieras,

9. bygger vidare på befintliga digitala färdigheter och även generella färdigheter, kritiskt tänkande, etisk medvetenhet, ansvarsfullt beslutsfattande, empati och andra socioemotionella färdigheter, kreativitet och resiliens,

10. kombinerar digital kompetens, inbegripet datakompetens och medie- och informationskunnighet, algoritmisk förståelse samt förmågan att kritiskt utvärdera och tolka AI:s och AI-teknikens effekter, resultat och begränsningar,

11. inkluderar nya färdigheter såsom promptning, kritisk utvärdering och verifiering av AI-genererade utdata, användning av AI för problemformulering och problemlösning, skapande, konstruktion och utformning av AI, förmåga att inse när AI inte ska användas och förståelse för AI:s och AI-teknikens inverkan på samhället och miljön,

12. måste utvecklas på ett åldersanpassat sätt i alla skeden av livet och vara relevanta för alla nivåer och typer av utbildning,

13. är viktiga för att medborgarna ska få tillgång till, kunna delta på och anpassa sig till en föränderlig arbetsmarknad som reagerar på användningen av AI och AI-teknik,

14. kräver fortsatt reflektion, samverkan, samarbete och dialog mellan beslutsfattare, studerande, utbildare, utbildningsanordnare, forskningsinstitutioner, sociala och ekonomiska partner och alla berörda parter för att underlätta evidensinformerad utvärdering, utbyte av bästa praxis och främjande av delat ansvar,

FRAMHÅLLER betydelsen av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/1689 (*förordningen om artificiell intelligens*), som fastställer en ram för säker, etisk och tillförlitlig användning av AI, även inom utbildning,

UPPMÄRKSAMMAR att digital suveränitet och strategiskt oberoende är viktigt för Europa, och noterar att det är avgörande att minska beroendena kopplade till verktyg och teknik för AI som utvecklas utanför Europa, inbegripet inom utbildning,

VÄLKOMNAR

15. DigComp 3.0 (2025), den femte versionen av den europeiska ramen för digital kompetens, som återspeglar konsekvenserna vad gäller färdigheter för nya och framväxande digitala tekniska trender, inbegripet AI,

16. att studerande får egenmakt för AI-eran; en ram för AI-kunnighet i grundskole- och gymnasieutbildning (OECD/Europeiska unionen, 2026), som tillhandahåller en ram för utveckling av AI-relaterade färdigheter och kompetenser inom grundskole- och gymnasieutbildning och främjar en gemensam förståelse för de kunskaper, färdigheter och attityder som studerande behöver för att engagera sig i, skapa, hantera och forma AI inom utbildning, arbete och samhällsliv,

ÄR ENIGT om att

17. det är fortsatt nödvändigt att alla nivåer och typer av utbildning på ett lämpligt och ansvarsfullt sätt återspeglar och reagerar på utvecklingen och användningen av AI och AI-teknik,

18. det krävs en sammanhängande och evidensinformerad strategi för att stödja utvecklingen av de färdigheter och kompetenser som medborgarna behöver för att hantera AI och AI-teknik,

19. undervisning och lärande på alla nivåer och inom alla typer av utbildning bör förbli människocentrerat och att hänsyn behöver tas till de potentiella negativa effekterna av AI och AI-teknik, såsom ett alltför stort beroende av AI-verktyg, felaktig information, desinformation och skadlig användning av innehåll, nätmobbning, algoritmiska snedvridningar, diskriminering, minskat lärande, kognitiv avlastning, farhågor rörande dataskydd och integritet, hotet mot den akademiska integriteten samt de sociala och miljömässiga konsekvenserna,

20. uppmärksamhet bör ägnas åt ansvarsfull, säker och transparent användning av data, i enlighet med unionens dataskyddslagstiftning, och att det är nödvändigt att medborgarna förstår konsekvenserna av att dela data med AI och AI-teknik,

21. tillräckliga kunskaper i läs- och skrivkunnighet, matematik och naturvetenskap för alla utgör grunden för allt vidare lärande, och att denna grund gör det möjligt för studerande att utveckla både bredare och mer specialiserade kompetenser, inbegripet för AI,

22. förskola och barnomsorg är viktigt när det gäller att stödja en tidig utveckling av kritiskt tänkande och andra grundläggande färdigheter, som är avgörande för att barn och ungdomar på ett säkert och effektivt sätt ska kunna hantera digital teknik och AI när de blir äldre,

23. skolutbildning spelar en viktig roll i utvecklingen av färdigheter och kompetenser med anknytning till AI och AI-teknik för att på ett åldersanpassat sätt hjälpa studerande att engagera sig i, skapa, hantera och forma AI på ett ansvarsfullt, säkert och etiskt sätt, samtidigt som deras digitala kompetens främjas,

24. föräldrar, vårdnadshavare och familjer har en mycket viktig roll när det gäller att hjälpa barn och ungdomar att utveckla tidiga färdigheter och kompetenser för AI och att få dem att förstå digitaliseringens möjligheter och risker,

25. med tanke på den inverkan som AI och AI-teknik har på många områden kan utbildningsprogram inom högre utbildning, yrkesutbildning och vuxenutbildning hjälpa alla studerande att utveckla de färdigheter och kompetenser som krävs för att använda AI och AI-teknik på ett effektivt och ansvarsfullt sätt,

26. högre utbildning och yrkesutbildning spelar en viktig roll i utvecklandet av de avancerade digitala färdigheter som krävs för nya, framväxande och föränderliga yrken och karriärer inom sektorer som använder AI-teknik och är av stor betydelse för innovation och konkurrenskraft,

27. lärosäten är ledande när det gäller att främja forskning som bidrar till vidareutvecklingen av säker och tillförlitlig AI och AI-teknik, som stöder innovation för att utnyttja de konkurrensfördelar som AI kan erbjuda och som utvärderar de samhälleliga, miljömässiga och ekonomiska effekterna av AI och AI-teknik,

28. bedömningsmetoder på alla nivåer och inom alla typer av utbildning kräver reflektion i ett sammanhang där AI är allmänt tillgängligt, för att säkerställa att läranderesultaten och den akademiska integriteten skyddas,

29. livslångt lärande, inbegripet vuxenutbildning, är avgörande för att göra det möjligt för alla medborgare att fortsätta att lära sig om AI och AI-teknik och bygga vidare på sina färdigheter och kompetenser som svar på tekniska förändringar, bland annat genom fortbildning och omskolning samt genom flexibla, anpassningsbara och korta kurser, såsom mikromeriter,

30. icke-formellt och informellt lärande kan bidra till utvecklingen av färdigheter och kompetenser som är relevanta för AI och AI-teknik för medborgare i alla åldrar,

FRAMHÅLLER att

31. det krävs riktade åtgärder för att stärka färdigheter och kompetenser för AI och AI-teknik för alla medborgare i alla skeden av livet, särskilt för dem med begränsade digitala färdigheter,

32. det behövs inkluderande förhållningssätt för att göra det möjligt för medborgarna, oavsett kön, ålder, olika behov, bostadsort eller socioekonomisk bakgrund, att delta i AI-relaterade lärandemöjligheter, bland annat genom att man tar itu med hinder som rör tillgänglighet, mobilitet, deltagande och språk och genom att man minskar risken för att den digitala klyftan eller andra befintliga ojämlikheter vidgas,

33. det finns ett pågående behov av att främja välbefinnande och en digital balans som gör det möjligt för medborgarna att utveckla ett sunt och ansvarsfullt förhållande till AI och AI-teknik,

34. livslång vägledning måste utvecklas inom ramen för AI och AI-teknik, samtidigt som den förblir människocentrerad, för att hjälpa medborgarna att göra välgrundade val när det gäller lärandemöjligheter, förverkligande av personlig potential och karriärvägar,

35. lärare, handledare, utbildare och ledare som en del av den grundläggande utbildningen och den kontinuerliga yrkesutvecklingen måste få stöd för att anpassa sig till tekniska förändringar, oavsett deras digitala beredskap, för att utveckla tillräckliga nivåer av AI-kunnighet, inbegripet förståelse av de möjligheter, risker och potentiella skador som är förknippade med AI och AI-teknik, för att använda AI för att förbättra sina pedagogiska strategier och för att stödja förvärvandet av färdigheter och kompetenser för AI och AI-teknik,

36. utbildningsanordnare behöver stöd för att utveckla och genomföra strategier för användning av AI och AI-teknik, bland annat vad gäller akademisk integritet, plagiat, upphovsrätt, transparens, öppenhet kring AI-användning, styrning, mänsklig tillsyn, säkerhet, integritet och etiska frågor,

37. med tanke på den snabba förändringstakten inom AI och AI-teknik är det viktigt att identifiera, förutse och reagera på föränderliga färdighetsbehov, även när det gäller avancerade digitala färdigheter, inom ramen för unionens övergripande konkurrenskraft,

UPPMANAR MEDLEMSSTATERNA att

38. anta en enhetlig, inkluderande och evidensinformerad strategi för att stödja utvecklingen av de färdigheter och kompetenser som medborgarna behöver för att hantera AI och AI-teknik, genom fortsatt reflektion, utbyte av bästa praxis, samverkan, samarbete och dialog mellan beslutsfattare och alla berörda parter,

39. använda relevanta befintliga EU-verktyg, såsom DigComp 3.0, ramen för AI-kunnighet i grundskole- och gymnasieutbildning och de uppdaterade riktlinjerna för etisk användning av AI och data vid undervisning och lärande för utbildare när de utvecklar och uppdaterar nationella och/eller regionala läroplaner, ramar och program för lärande och bedömning som omfattar de färdigheter och kompetenser som krävs för AI,

40. hjälpa lärare, handledare, utbildare och ledare att utveckla tillräckliga nivåer av AI-kunnighet och lära sig om förvärv av färdigheter och kompetenser för AI och AI-teknik som en del av den grundläggande utbildningen och den kontinuerliga yrkesutvecklingen, och uppmuntra dem att ta till sig de möjligheter som AI erbjuder och fatta välgrundade beslut om användningen av AI i de fall där den förbättrar pedagogiken och tar hänsyn till studerandenas behov och utvecklingsnivå,

41. ge stöd och vägledning till skolor och utbildningsanordnare om utvecklingen av färdigheter och kompetenser med anknytning till AI och AI-teknik, på ett åldersanpassat sätt, samt om utveckling och genomförande av riktlinjer, genom strategier som omfattar hela institutioner, för användning av AI och AI-teknik som skyddar mänsklig handlingsförmåga, inkludering, likvärdighet och välbefinnande,

42. uppmuntra anordnare av yrkesutbildning och högre utbildning att uppdatera befintliga utbildningsprogram och utveckla nya för de avancerade kunskaper, färdigheter och kompetenser för AI och AI-teknik som krävs för nya och föränderliga yrken och karriärer,

43. främja en strategi för livslångt lärande för att göra det möjligt för medborgare i alla åldrar att utveckla färdigheter och kompetenser för AI och AI-teknik, bland annat genom fortbildning och omskolning samt genom flexibla, anpassningsbara och korta kurser, såsom mikromeriter,

44. överväga att införliva AI och AI-teknik, inbegripet AI-kunnighet och avancerade digitala färdigheter, i den nationella och regionala kompetensplaneringen,

45. utvärdera AI:s och AI-teknikens inverkan på utbildning på alla nivåer, inbegripet inverkan på befintliga ojämlikheter såsom kön, funktionsnedsättning, socioekonomisk bakgrund och bostadsort, när så är möjligt med hjälp av befintliga data och utvärderingsverktyg,

46. dra full nytta av befintliga EU-medel, samarbetsverktyg och samarbetsprogram, ramar och riktlinjer för att stödja utveckling och reformer som rör färdigheter och kompetenser för AI och AI-teknik samt samarbeta för att utveckla lösningar, inbegripet sådana som utnyttjar europeiska alternativ med öppen källkod,

UPPMANAR EUROPEISKA KOMMISSIONEN att inom sitt befogenhetsområde och i enlighet med subsidiaritetsprincipen

47. underlätta samarbete, utbyte av god praxis, politiskt utbyte och kapacitetsuppbyggnad mellan berörda parter om människocentrerade strategier för AI, inbegripet färdigheter och kompetenser för AI och AI-teknik, och att samarbeta med medlemsstaterna om sin planerade verksamhet på området färdigheter och kompetenser för AI och AI-teknik,

48. stärka evidensbasen, med särskilt fokus på läranderesultat, om effekterna av AI och AI-teknik på alla nivåer och inom alla typer av utbildning, bland annat genom att samarbeta med andra internationella organisationer såsom OECD, Unesco och Europarådet,

49. främja verktyg såsom DigComp 3.0, ramen för AI-kunnighet i grundskole- och gymnasieutbildning och de uppdaterade riktlinjerna för etisk användning av artificiell intelligens och data vid undervisning och inlärning för utbildare som resurser för att stödja beslutsfattandet i medlemsstaterna samt bland lärare, handledare, utbildare och ledare samt utbildningsanordnare,

50. vidta åtgärder för att bygga vidare på arbetet inom ramen för AI-kunnighet i grundskole- och gymnasieutbildning för att utveckla ramar för AI-kunnighet för medborgare i andra skeden av livet,

51. fortsätta att arbeta med och sprida resurser för att stödja etisk, ansvarsfull, inkluderande, säker och transparent användning av AI-verktyg inom utbildning som håller jämna steg med förändringstakten och stöder medborgarna i alla skeden av deras liv,

52. fortsätta att utveckla och erbjuda relevanta möjligheter till fortbildning för lärare, handledare, utbildare och ledare, till exempel genom nätverk för ömsesidigt lärande och praktikgemenskaper, inbegripet den europeiska plattformen för digital utbildning, Europeiska skolutbildningsplattformen och webbplattformen för vuxenutbildning i Europa (Epale),

53. utarbeta och genomföra initiativ i samarbete med medlemsstaterna för att förbättra Europas framtidsberedskap, hjälpa dem att anpassa sig till AI och AI-teknik och överväga att utveckla politiska initiativ för att testa, utvärdera och skala upp innovativa strategier för en effektiv, säker och ansvarsfull integrering av AI i utbildning, bland annat genom europeiska alternativ med öppen källkod.